

Hva er felin calicivirusinfeksjon i øvre luftveier?

- Kan forårsakes av feline calicivira (FCV), svært smittsomme patogener i øvre luftveier, som er utbredt blant kattedyr og forekommer hyppigst i store grupper av katter som bor sammen
- FCV er svært variabel og muterer kontinuerlig: det finnes utallige varianter. Et bredt spekter i virulens, antigenisitet og induert immunitet
- Samtidige infeksjoner med FHV, Chlamydomphila og/eller Bordetella forekommer ofte
- Mer alvorlige, systemiske former for FCV-infeksjon (som forårsaker "ondartet systemisk felin calicivirussykdom") er nylig observert

Infeksjon

- Syke, akutt infiserte eller smittede katter sprer FCV via oronasale og konjunktivale sekreter
- Smitte skjer hovedsakelig gjennom direkte kontakt, men indirekte overføring er vanlig, da viruset kan være smittomt i opp til en måned på tørre overflater

Symptomer

- Avhengig av virulensen til den aktuelle FCV-varianten og alderen til katten
- Munnsår, symptomer fra øvre luftveier og høy feber; forbigående artritt kan også observeres
- Pneumoni, særlig hos unge kattunger
- FCV er også påvist hos nesten alle katter med kronisk stomatitt eller gingivitt
- Katter med ondartet systemisk felin calicivirussykdom viser i variabel grad pyreksi, kutant ødem, ulcerøse lesjoner på hodet og ekstremiteter samt ikterus. Mortaliteten er høy (opptil 67 %) og sykdommen er mest alvorlig hos voksne katter

Diagnose

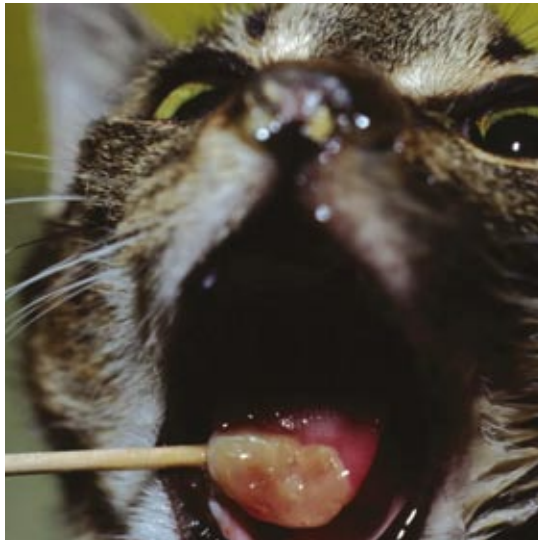
- FCV RNA kan påvises i svabre fra konjunktival- og munnslimhinnen, blod, hudskrap eller lungevev ved hjelp av RT-PCR. Stammevariabilitet kan imidlertid resultere i falske negativer
- Positive RT-PCR-resultater må tolkes med forsiktighet, da de kan skyldes lavt nivå av spredning fra persistent smittede bærere
- Virusisolering er mindre sensitiv enn RT-PCR, men indikerer reproduksjonsdyktig virus. Prøver fra konjunktiva bør tas før bruk av fluorescein eller rose bengal
- Serologiske tester anbefales ikke, da de ikke skiller mellom infeksjon og vaksinasjon
- Diagnosen på "ondartet systemisk felin calicivirussykdom" avhenger av symptomer, høy smittegrad og høy dødelighetsprosent, og isolering av den samme stammen fra blod fra flere syke katter

Sykdomsbehandling

- Støttebehandling (inkludert væsketerapi) og god pleie er viktig
- Anorektiske katter bør føres med blandet, svært velsmakende og oppvarmet mat
- Mukolytiske legemidler (f.eks. bromheksin) eller nebulisering med saltløsning kan gi lindring
- Bredspektrede antibiotika bør gis for å hindre sekundære bakterieinfeksjoner
- FCV kan vedvare i miljøet i rundt en måned og er resistent mot mange vanlige desinfeksjonsmidler. Natriumhypokloritt (5 % blekemiddel uttynnet 1:32) er effektivt
- På kattepensjonater bør nye katter settes i karantene i to uker; i infiserte katteoppdrett bør hunnkatter føde unger i isolasjon, og kattungene bør ikke blandes med andre katter før de er vaksinert
- Asymptomatiske FIV- eller FeLV-smittede katter kan med hell vaksineres
- Tidlig vaksinasjon bør vurderes for kattunger etter hunnkatter som tidligere har født smittede kattunger eller hvis katten er utsatt for å bli smittet

Vaksineanbefalinger

- Alle friske katter bør vaksineres mot FCV
- To injeksjoner ved 9 og 12 uker anbefales, den første booster ett år senere
- I situasjoner med høy risiko anbefales en tredje vaksinasjon av kattungene ved 16 uker
- Boostere bør gis hvert tredje år. Katter i miljøer med høy risiko bør imidlertid revaksineres hvert år
- Voksne katter med ukjent vaksinasjonsstatus bør også få to doser med et intervall på 2 til 4 uker med vaksiner som inneholder samme virusstamme
- Hvis sykdom oppstår hos fullt vaksinerte katter som lever i grupper, kan det være gunstig å bytte til en vaksine med en annen vaksinstamme
- Katter som er restituert fra calicivirusykdom, er trolig ikke beskyttet resten av livet, særlig hvis sykdommen skyldes forskjellige stammer. Vaksinasjon av disse kattene er likevel anbefalt

Bilde levert av Merial

- Svellende munnsår (+ rhinitt)

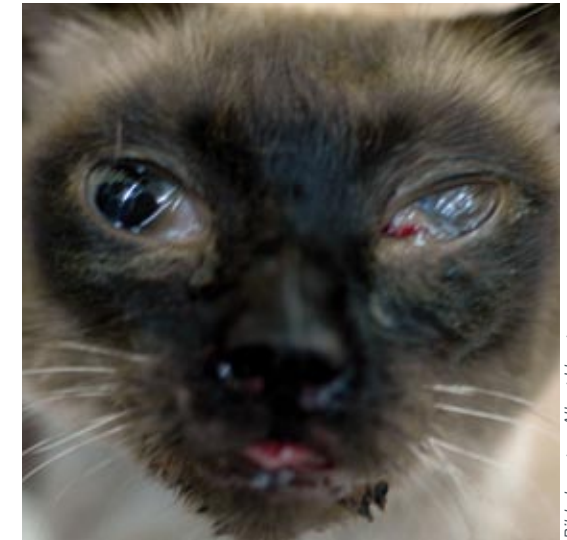
Bilde levert av Albert Lioret

- Alvorlig oral og nasal mukokutan ulcerasjon

Bilde levert av Albert Lioret

- Kronisk ulcerøs proliferativ gingivostomatitt

Bilde levert av Albert Lioret

- Ondartet systemisk FCV-infeksjon